

Kirkolliskokoukselle

Kuopio 23.10.2026

Asia 16. Kirkolliskokousaloite diakoniakoordinaattorin toimen perustamisesta Filantropia ry:n yhteyteen

Kirkollishallituksen esitys

Aloitteessa esitetään määrärahan varaamista vuoden 2027 talousarvioon Filantropia ry diakoniakoordinaattorin palkkaamiseksi 1.8.2027 alkaen. Aloitetta perustellaan diakoniatyön uudelleen järjestämistä selvittäneen työryhmän raportilla, vuoden 2027 diakonian teemavuodella sekä kirkon toiminta- ja tavoitesuunnitelmassa vuosille 2026–2030 diakoniatyölle asetetuilla tavoitteilla.

Määrärahan varaamista Filantropia ry kokoaikaisen diakoniakoordinaattorin palkkaamiseksi 1.8.2027 alkaen ei esitetä hyväksyttäväksi.

Diakoniatyön valtakunnallista koordinointia ja kehittämistä jatketaan ja vahvistetaan olemassa olevien rakenteiden puitteissa. Tässä yhteydessä arvioidaan kasvatuksen ja koulutuksen koordinaattorin työajan palauttamista 100 prosenttiin siten, että diakoniatyön koordinointiin, kehittämiseen ja seurakuntien tukemiseen voidaan osoittaa riittävät resurssit. Diakonian ohjausryhmän toimintaa hyödynnetään seurakuntien diakoniatyön tukemisessa ja sen toimivuutta ja vaikuttavuutta seurataan osana diakoniatyön kokonaisuuden kehittämistä.

Perustelut

Diakonia on kirkon perustehtävään kuuluva keskeinen toiminnan alue, ja sen pitkäjänteinen kehittäminen, koordinointi ja seurakuntien tukeminen ovat perusteltuja tavoitteita. Diakoniatyön kehittämistarpeesta ei siten ole erimielisyyttä. Arvioitavana on ennen kaikkea se, millaisella organisatorisella ja taloudellisella ratkaisulla näihin tavoitteisiin voidaan nykyisessä toimintaympäristössä tarkoituksenmukaisesti vastata.

Erillisen, kokoaikaisen diakoniakoordinaattorin tehtävän perustamista Filantropia ry yhteyteen ei tässä vaiheessa voida pitää taloudellisesti eikä toiminnallisesti perusteltuna. Kirkon taloudellinen tilanne edellyttää uusien pysyvien henkilöstömenojen osalta erityistä harkintaa, eikä uuden 100 prosentin työajalla hoidettavan tehtävän rahoittamiseen ole

tällä hetkellä realistisia taloudellisia edellytyksiä. Uuden tehtävän perustamista arvioitaessa on lisäksi otettava huomioon kirkossa jo olemassa olevat tehtävät ja rakenteet sekä mahdollisuus vahvistaa niitä ennen kokonaan uuden tehtävarakenteen luomista.

Kasvatuksen ja koulutuksen koordinaattori käynnistää diakoniatyön kehittämiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Diakoniatyön tueksi perustetaan diakonian ohjausryhmä, jonka keskeisenä tarkoituksena on tukea seurakuntia niiden toteuttaessa ja kehittäessä diakoniatyötä. Ohjausryhmä muodostaa uuden rakenteen, jonka toimivuutta, vaikuttavuutta ja suhdetta muuhun diakoniatyön koordinointiin on perusteltua arvioida ennen uuden kokoaikaisen koordinaattoritehtävän perustamista.

Hallinnollisesti ja taloudellisesti kestävä toimintamallin näkökulmasta on tarkoituksenmukaista antaa jo perustetuille rakenteille mahdollisuus vakiintua sekä arvioida niiden avulla saavutettavia tuloksia ennen uusien pysyvien henkilöstöratkaisujen tekemistä.

Diakoniatyön uudelleen järjestämistä selvittäneen työryhmän raportissa esitetään myös seurakuntatason rakenteellisia muutoksia. Raportin mukaan diakoniatuimikunnista luovuttaisiin ja seurakuntiin perustettaisiin diakoniatyöntekijöiden toimia. Näiden ehdotusten toteuttamisedellytyksiä on kuitenkin tarkasteltava suhteessa seurakuntien tosiasiallisiin taloudellisiin voimavaroihin. Seurakunnilla ei nykyisessä taloudellisessa tilanteessa yleisesti ole mahdollisuuksia uusien diakoniatyöntekijöiden toimien perustamiseen.

Tämä muodostaa olennaisen kysymyksen myös koko työryhmän esittämän toimintamallin toteuttamiskelpoisuudesta. Mikäli mallin seurakuntatasolle suunniteltuja rakenteita ei taloudellisista syistä voida toteuttaa, ei ole perusteltua toteuttaa kokonaisuudesta irrallisesti ainoastaan valtakunnallista koordinaattoritehtävää. Työryhmän esityksiä on sen sijaan syytä arvioida kokonaisuutena huomioiden niiden toiminnalliset, organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset sekä kirkon että seurakuntien tasolla.

Vuoden 2027 diakonian teemavuosi tarjoaa merkittävän mahdollisuuden diakoniatyön näkyvyyden, osaamisen ja toimintatapojen vahvistamiseen koko kirkossa. Teemavuoden tavoitteiden toteutuminen ei kuitenkaan lähtökohtaisesti edellytä uuden kokoaikaisen tehtävän perustamista. Tavoitteita voidaan edistää vahvistamalla nykyisiä rakenteita, hyödyntämällä perustettua diakonian ohjausryhmää sekä turvaamalla kasvatuksen ja koulutuksen koordinaattorille riittävä työaika diakoniatyön koordinointiin ja kehittämiseen.

Kokonaisuutena arvioiden diakoniatyön kehittämisen kannalta kestävämpi ratkaisu on tässä vaiheessa vahvistaa olemassa olevia rakenteita sen sijaan, että kirkon ja seurakuntien taloudellisesti haastavassa tilanteessa muodostettaisiin uusi pysyvä kokoaikainen tehtävä. Ratkaisu ei merkitse diakoniatyölle asetettujen tavoitteiden lykkäämistä, vaan niiden

toteuttamista taloudellisesti realistisella, organisatorisesti johdonmukaisella ja olemassa olevia voimavaroja tarkoituksenmukaisesti hyödyntävällä tavalla.

Liite 16. Kirkolliskokousaloite diakoniakoordinaattorin toimen perustamisesta
Filantropia ry:n yhteyteen

Esitys asian käsittelystä

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että asiasta 16 pyydetään sivistysvaliokunnan mietintö.

Elia
Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa